

Byggvalet 2026:

– Så vill partierna
korta ledtiderna.

Foto: © Byggföretagen



BYGGFÖRETAGEN

Samtliga partier vill korta ledtiderna – nästa mandatperiod kan börja springande.

Långa och oförutsägbara ledtider bromsar bostadsbyggandet och byggandet av viktig infrastruktur. Den genomsnittliga ledtiden för detaljplan och bygglov ökar och uppgår till nästan fem år – trots färre ärenden. Byggföretagen har frågat riksdagspartierna om behovet av att korta ledtiderna.

- Samtliga partier är överens - det behöver gå snabbare, säger Kristoffer Tamsons, vd för Byggföretagen.

Enligt Byggföretagen finns ett gyllene tillfälle att börja nästa mandatperiod springande.

- Vi behöver ännu fler reformer som gör det enklare, snabbare och mer förutsägbart att bygga i Sverige, säger Kristoffer Tamsons, vd för Byggföretagen.

Byggföretagen kommer att följa upp partiernas enkätsvar under kommande mandatperiod.

- Branschen behöver syna politiken. Det finns ett glapp mellan de stora ambitionerna kring samhällsbygget och vad som faktiskt genomförs, säger Kristoffer Tamsons, vd för Byggföretagen.

Tre prioriterade reformer för kortare ledtider:

- **Förenklad hantering enligt miljöbalken.**

Krocken mellan plan- och bygglagen och miljöbalken förlänger ledtider utan att leda till bättre resultat i sak. Hanteringen enligt miljöbalken behöver förenklas och utrymmet för avvägningar mellan samhällsutveckling och miljöskydd öka. Prövningar bör ske utifrån ett samhällsekonomiskt perspektiv.

- **Effektivare tillståndsprocesser.**

Tillståndsprocesser behöver digitaliseras för ökad effektivitet och förutsägbarhet. Stora projekt bör prövas som en sammanhängande enhet, omprövningar ta snabbspår och överklagandemöjligheten begränsas.

- **Effektivare överklagandeprocesser.**

Ökade krav på utredningar och mer omfattande planunderlag förlänger överklagandeprocessen. Begränsa möjligheten för processer att dra ut på tiden. Inför tidsfrister för domstolarnas handläggning av överklagade plan- och byggärenden och en begränsning och inför en avgift för överklagande av detaljplan eller bygglov.

Ledtiderna för hur lång tid en bostad tar från idé till att man kan sätta spaden i jorden blir allt längre.

Vill ert parti korta ledtiderna för plan- och bygglovsprocessen?



Socialdemokraterna

Det är rimligt att det finns en tidsgräns för hur lång tid ett överklagande av detaljplan kan få ta. Det måste självklart vägas mot kraven på rätts-säkerhet och enskildas rätt att invända mot fattade beslut. Därför ser vi behov av en översyn av frågeställningarna - med tydligt fokus på att begränsa möjligheterna till överklaganden för att underlätta en hållbar samhällsutveckling.



Sverigedemokraterna

Vi vill korta ledtiderna genom omfattande regelförenklingar, minskade kommunala särkrav och mer standardiserade lösningar som Sverige-hus och typgodkända hus.



Moderaterna

Moderaterna vill införa överklagandeavgifter med en skärpt sakägar-krets och att ett ärende bara ska kunna överklagas en gång. Vi vill också införa tyst godkännande för enklare byggärenden och se fler kommunala lantmäterimyndigheter för ökad institutionell konkurrens. Kortare ledtider är avgörande för att få fart på bostadsbyggandet och sänka kostnaderna.



Vänsterpartiet

Vänsterpartiet vill att ledtiderna i plan- och byggprocessen kortas. Lösningarna handlar dock inte alltid om ändrad lagstiftning, utan också om att kommuner, myndigheter och byggbranschen arbetar mer effektivt tillsammans genom hela processen. Mer standardiserade bygglovsprocesser och minskade krav på utredningar som inte tillför verkligt värde kan också bidra till kortare handläggningstider - utan att tumma på kvalitet, miljöhänsyn eller demokratiskt inflytande.



Centerpartiet

Det finns mycket att göra när det gäller regelförenklingar och för att snabba på plan- och bygglovsprocesserna. Dels bör man hitta sätt att bevilja vissa bygglov direkt utifrån översiktsplan. Det bör införas en möjlighet för kommunerna att peka ut områden där bygglov inte krävs. Dels bör handläggningstiderna för överklaganden tidsbegränsas, sakägarkretsen avgränsas och en avgift för överklagande utredas.



Kristdemokraterna

För att hålla nere hyresnivåerna behöver vi fortsätta arbetet med att förenkla byggreglerna, korta ledtiderna i plan- och byggprocessen och öka tillgången på byggbar mark - så att det blir billigare att bygga. Dessutom behövs mer konkurrens på marknaden för byggmaterial.



Miljöpartiet

Miljöpartiet vill korta ledtiderna i plan- och byggprocessen genom bättre samordning mellan myndigheter, ökad digitalisering och tydligare processer - utan att tumma på rättssäkerhet, miljöhänsyn eller medborgarinflytande. Målet ska vara snabbare och mer förutsägbara processer, inte sämre beslutsunderlag. Vi ser till exempel att allt högre grad av hänsyn behöver tas till klimatförändringar i detaljplaner och bygglov.



Liberalerna

Det tar i dag alldeles för lång tid att gå från idé till byggstart. Vi vill bland annat förenkla och förkorta planprocessen då vi anser att fler projekt bör kunna hanteras med enklare förfaranden och tydligare tidsramar för kommunernas handläggning. Vi vill också avskaffa kravet på startbesked för att snabba på byggstarterna. Snabbare processer innebär inte sämre kvalitet, det innebär att vi slutar slösa tid på byråkrati som inte tillför något.



Vi finns över hela Sverige!

Byggföretagen är bransch- och arbetsgivarorganisationen för seriösa bygg-, anläggnings- och specialföretag verksamma på den svenska byggmarknaden.

Våra kontor finns från norr till söder och ger medlemmar lokal tillgänglighet och service.

Byggföretagen

Adress Box 5054,
102 42 Stockholm
Telefon: 08-698 58 00
Fax: 08-698 59 00
Mail: info@byggforetagen.se
Webb: www.byggforetagen.se



BYGGFÖRETAGEN